

WARSAW DATA SCIENCE MEETUP

09.05.2017

Wykorzystanie zbiorów rozmytych w silnikach rekomendacji

Mateusz Grzyb

konsultant technologiczny Microsoft Polska

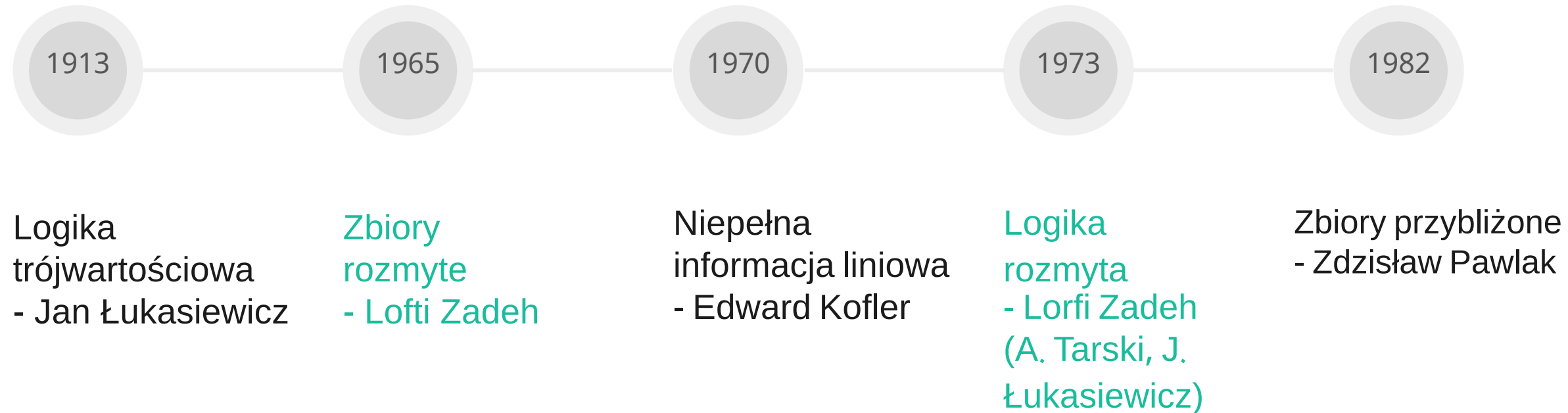
mateuszgrzyb.pl

O czym będzie ta prezentacja?

Plan prezentacji

1. Zbiory rozmyte.
2. Logika rozmyta.
3. Systemy rekomendacyjne.
4. Przykład **silnika rekomendacji** wykorzystującego zbiory rozmyte.
5. Pytania do **was**.
6. Pytania do mnie.

"Miękkie" modelowanie - historia

Zbiory rozmyte

Zbiory rozmyte

Lofti Zadeh - 1965.

Rozszerzenie klasycznego zbioru z teorii zbiorów.

Obiekt matematyczny o zdefiniowanej **funkcji przynależności**.

Każdy element zbioru przyjmuje wartości z przedziału $[0,1]$.

Każdy element zbioru, to **dwójka uporządkowana**.

Zastępuje logikę dwuwartościową **logiką wielowartościową**.

Umożliwia wykonywanie klasycznych operacji na zbiorach (suma, iloczyn, dopełnienie, etc.).

Zbiory rozmyte - zapis matematyczny

$$Z = \{(x, \mu(x))\}$$

gdzie $\mu: X \rightarrow [0, 1]$

Czy mężczyzna o wzroście 185 cm jest
wysoki, czy niski?

185 cm - wysoki czy niski?

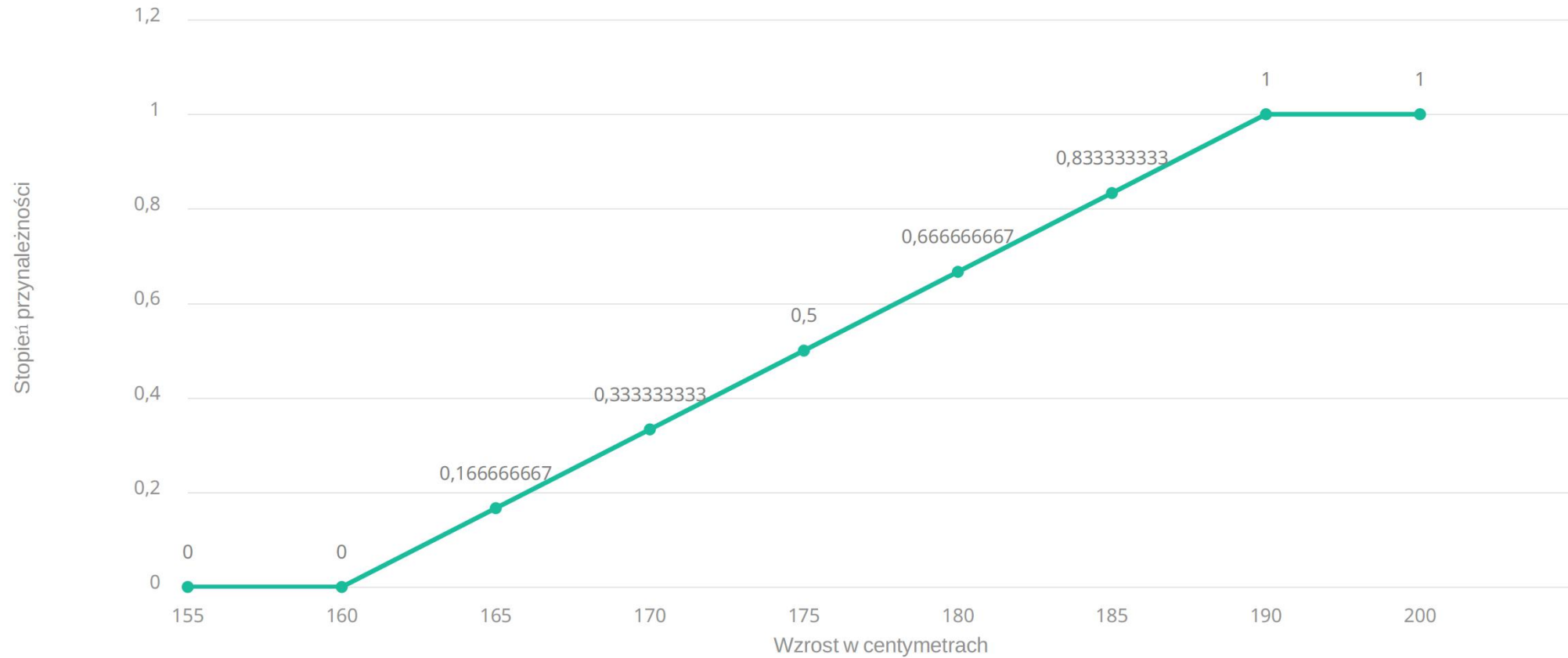
$$\mu(x) = \frac{(wzrost - n)}{(w - n)}$$

gdzie :

n - osoba bezwzględnie niska

w - osoba bezwzględnie wysoka

Losowy zbiór mężczyzn

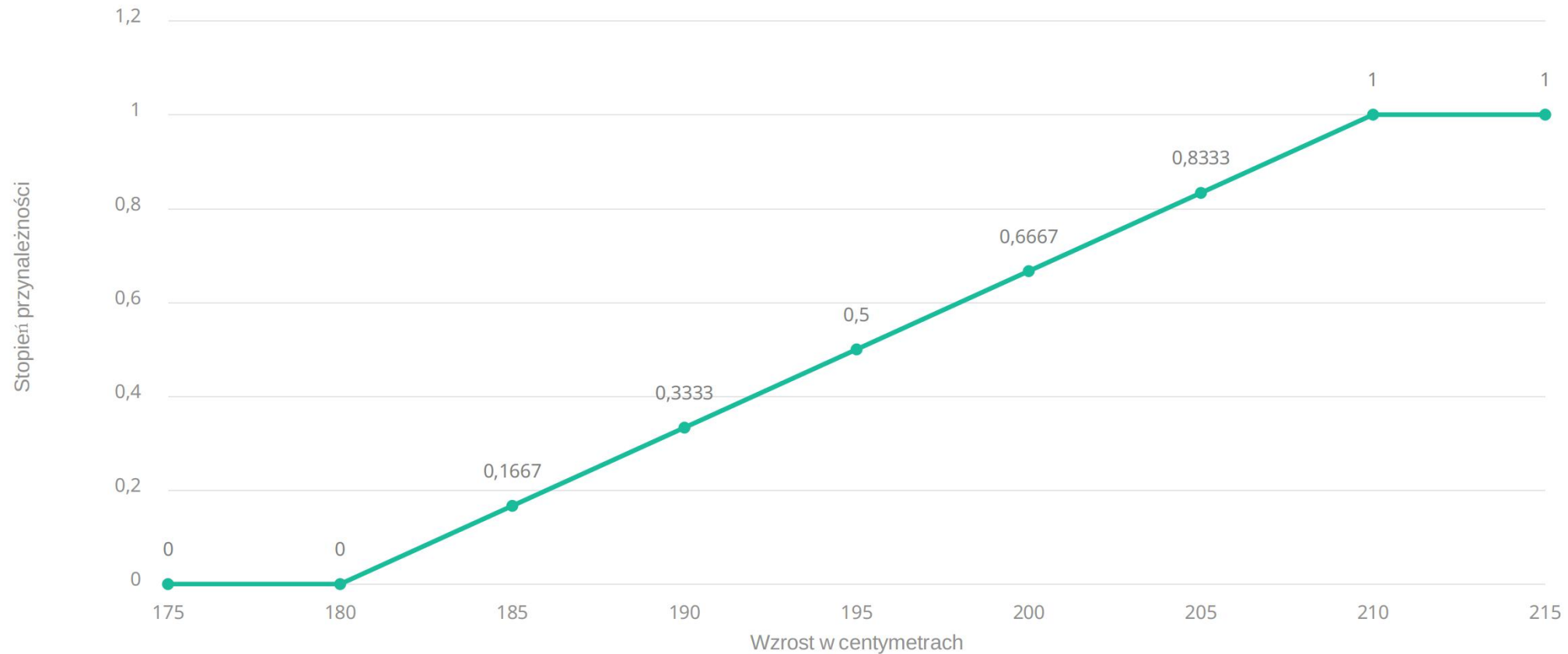

Losowy zbiór mężczyzn

$$\mu(x) = \frac{(185 - 160)}{(190 - 160)} = \frac{25}{30} = 0.833$$

$$Z = \{(160, 0), (165, 0.167), (170, 0.333), \\ (175, 0.5), (180, 0.667), (185, 0.833), (190, 1)\}$$

Losowy zbiór koszykarzy ligi NBA

Losowy zbiór koszykarzy ligi NBA

$$\mu(x) = \frac{(185-180)}{(210-180)} = \frac{5}{30} = 0.167$$

$$Z = \{(180, 0), (185, 0.167), (190, 0.333), (195, 0.5), (200, 0.667), (205, 0.833), (210, 1)\}$$

Co warto zapamiętać z teorii zbiorów
rozmytych?

Co warto zapamiętać z teorii zbiorów rozmytych?

- Istnieje wiele pośrednich stopni prawdy.
- Nie istnieją tu pojęcia prawdopodobieństwa i szansy.
- Każdy element zbioru to tzw. dwójka uporządkowana.
- Każdy element może przynależeć do zbioru z dowolną wartością stopnia przynależności z przedziału $[0,1]$.

Logika rozmyta

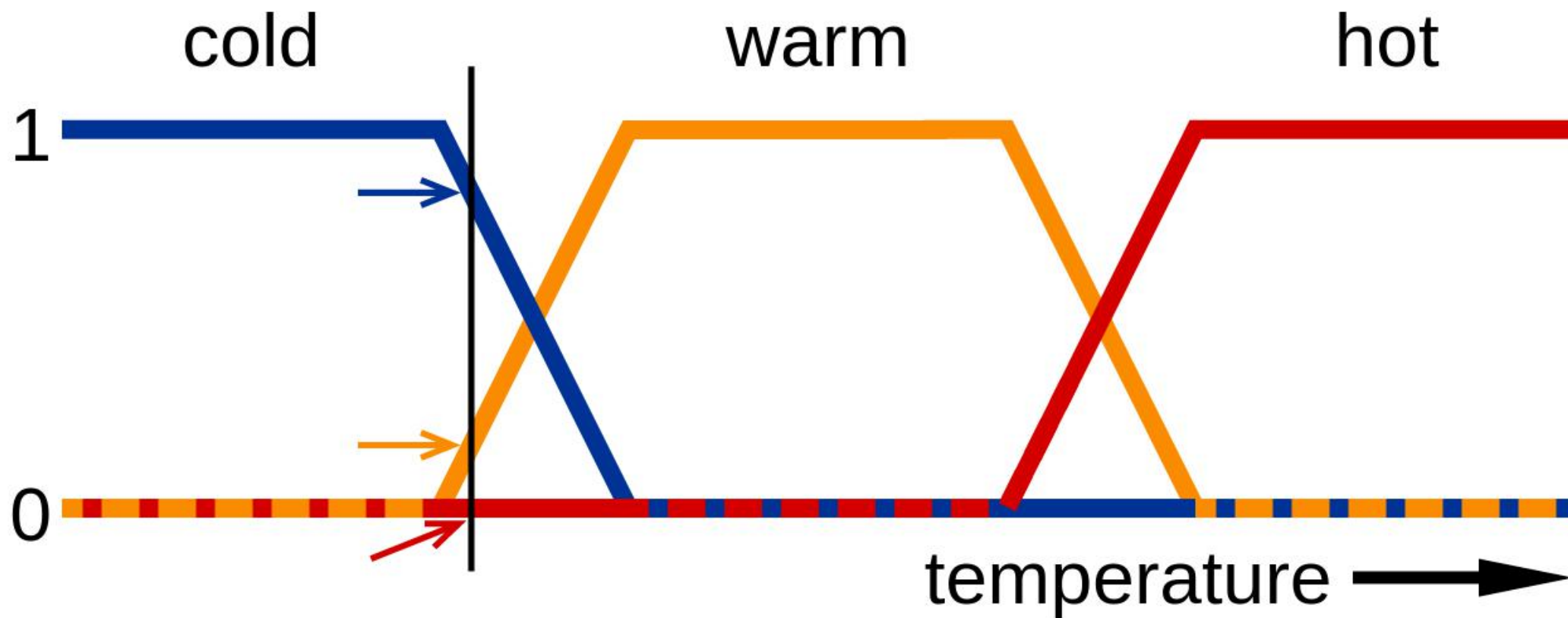
Logika rozmyta

Lofti Zadeh - 1973.

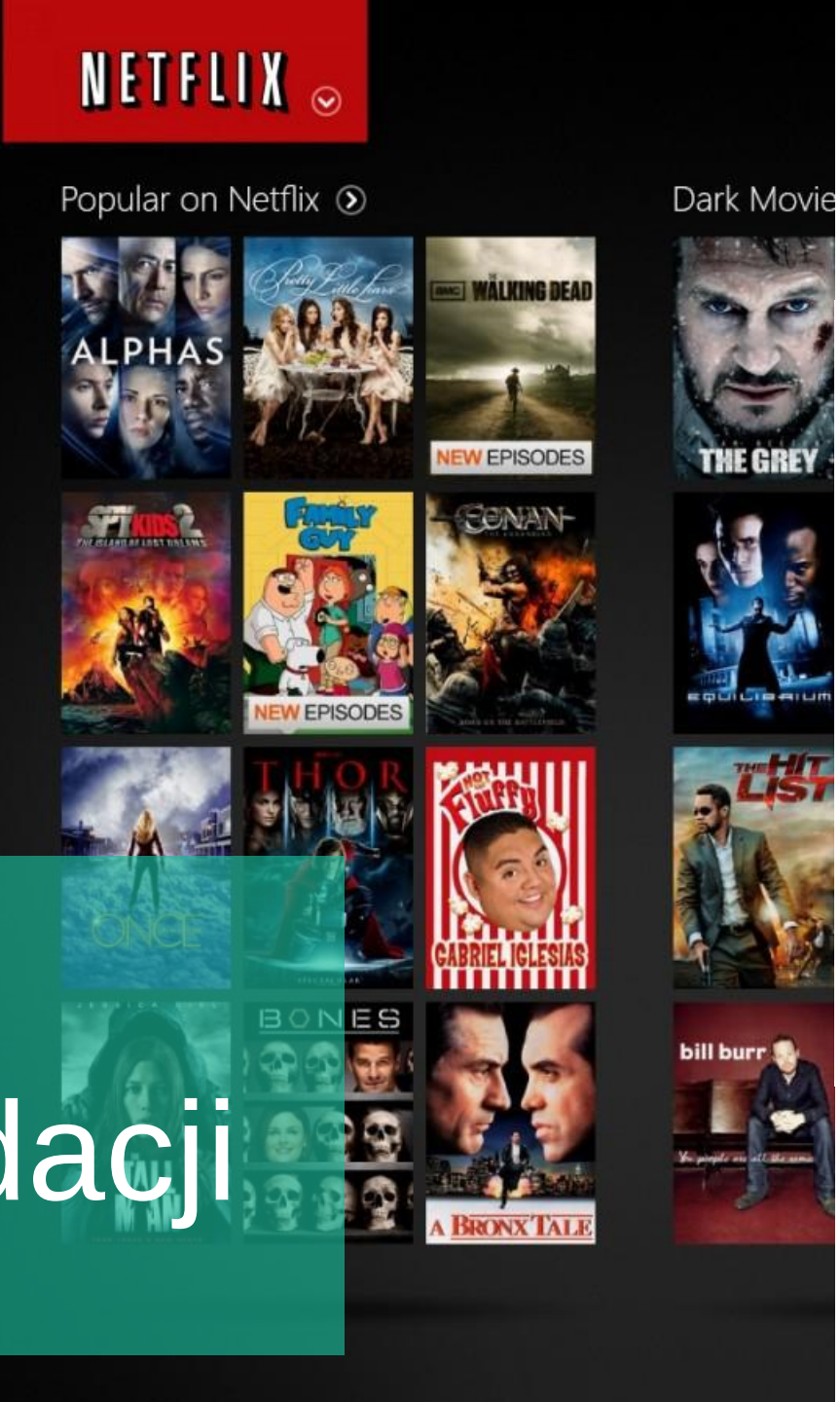
Ściśle powiązana z teorią zbiorów rozmytych.

Ogromny wpływ na jej powstanie mieli polscy matematycy/logicy: [Jan Łukasiewicz](#) i [Alfred Tarski](#).

Logika rozmyta - przykład

Systemy rekomendacyjne

allegro

Silniki
rekomendacj

Systemy rekomendacyjne - metody filtrowania

Content based filtering

Filtrowanie w oparciu o indywidualne preferencje użytkownika

Collaborative filtering

Filtrowanie w oparciu o preferencje użytkowników o podobnym guście.

Rozwiązania hybrydowe

Filtrowanie łączące obie metody.

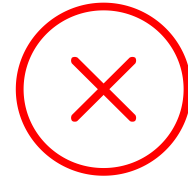
Content based filtering - wady i zalety

Brak problemu
"zimnego
startu"

Szybkość

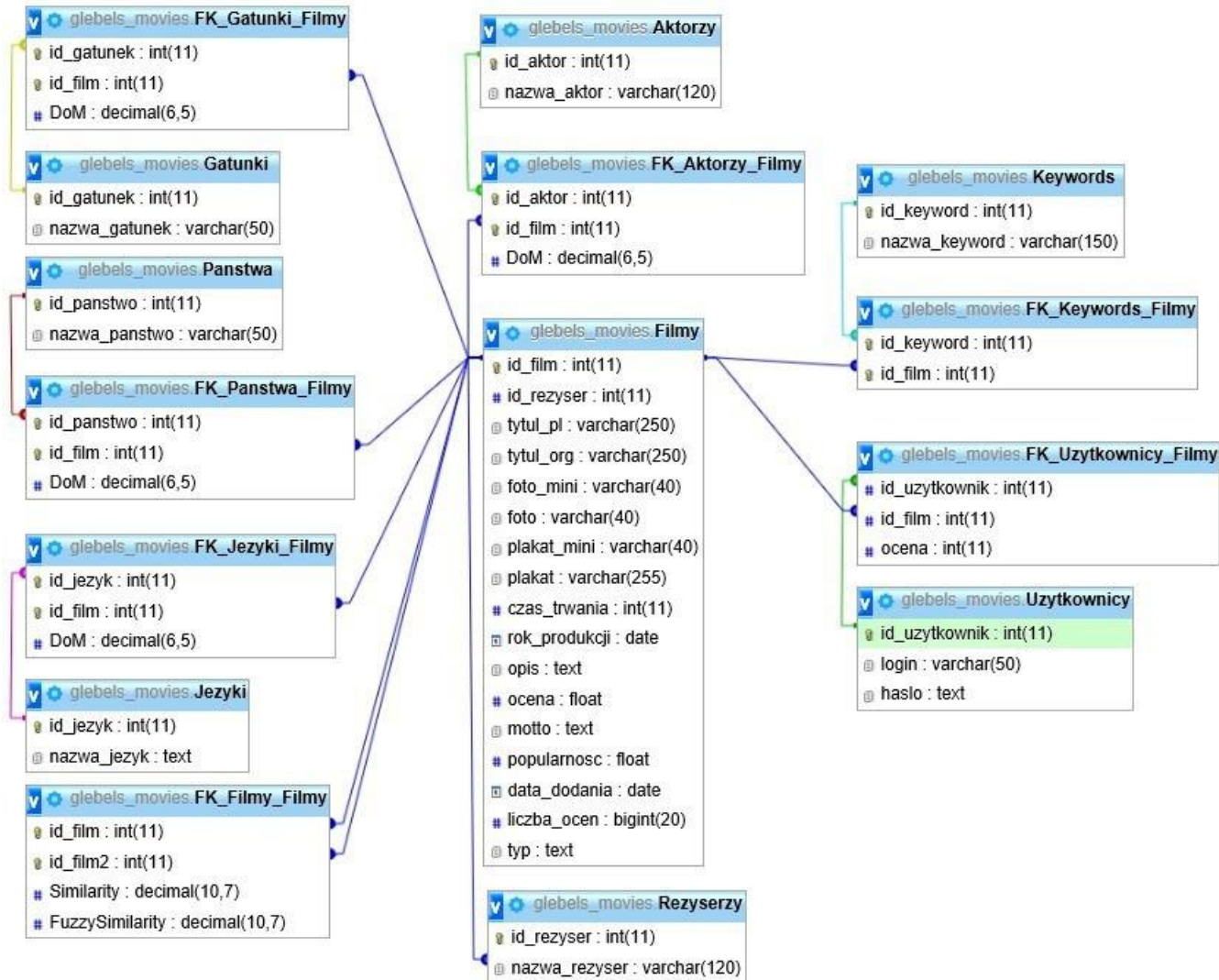
Daje gorsze
rezultaty niż CF *

Przykład silnika rekomendacji

Silnik rekomendacji filmów z filtrowaniem opartym o logikę rozmytą

- 2727 filmów.
- 15986 aktorów.
- 6563 słów kluczowych.
- 1633 reżyserów.
- 108 języków.
- 92 państw.
- 24 gatunków.

Struktura bazy danych

Etapy budowania silnika rekomendacji

1

Filtrowanie
filmów
lubianych przez
daną osobę.

2

Filtrowanie
atrybutów filmów.

3

Wyznaczenie stopnia
podobieństwa pomiędzy
filmami.

4

Wyznaczenie
współczynnika wsparcia
rekomendacji

Etapy budowania silnika rekomendacji

Filtrowanie
filmów
lubianych przez
daną osobę.

Filtrowanie
atrybutów filmów.

Wyznaczenie stopnia
podobieństwa pomiędzy
filmami.

Wyznaczenie
współczynnika wsparcia
rekomendacji

Kiedy możemy uznać, że **użytkownik polubił** dany film?

$$\mu_L(x_j) > 0.5$$
$$\mu_L(x_j) = \frac{o - \min}{\max - \min}$$

gdzie:

o - ocena użytkownika

\min - minimalna ocena w danej skali

\max - maksymalna ocena w danej skali

Kiedy możemy uznać, że użytkownik polubił dany film? - Przykład nr. 1.

W skali 1-5 użytkownik ocenił "film A" na 4.

$$\mu_L(x_A) = \frac{o - \min}{\max - \min}$$
$$\mu_L(x_A) = \frac{4 - 1}{5 - 1} = \frac{3}{4} = 0.75$$
$$\mu_L(x_A) > 0.5$$

Stopień przynależności jest większy niż 0.5, a więc film można zaliczyć do zbioru filmów lubianych przez danego użytkownika.

Kiedy możemy uznać, że użytkownik polubił dany film? - Przykład nr. 2.

W skali 1-5 użytkownik ocenił "film B" na 3.

$$\mu_L(x_B) = \frac{o - \min}{\max - \min}$$
$$\mu_L(x_B) = \frac{3 - 1}{5 - 1} = \frac{2}{4} = 0.5$$
$$\mu_L(x_B) = 0.5$$

Stopień przynależności jest równy 0.5, a więc filmu nie można zaliczyć do zbioru filmów lubianych przez danego użytkownika.

Filmy ocenione
przez Dominika

Etapy budowania silnika rekomendacji

Filtrowanie **filmów** lubianych przez daną osobę.

Filtrowanie atrybutów filmów.

Wyznaczenie **stopnia** podobieństwa pomiędzy filmami.

Wyznaczenie **współczynnika** wsparcia rekomendacji

Filtrowanie atrybutów filmów

Obliczenie stopnia przynależności filmu do danego gatunku/aktora/języka/kraju produkcji.

$$\mu_{x_j}(A_{j_i}) = \frac{e^{-(i-1)}}{\sum_{k=1}^e k}$$

gdzie:

x_j - j-ty film z listy filmów

i - numer atrybutu z listy A_j

e - liczba wszystkich atrybutów listy A_j

A_{j_i} i-ty element z j-tej listy atrybutów danego filmu

Filtrowanie atrybutów filmów - "The Godfather"

Tytuł	Gatunek
The Godfather	Crime
The Godfather	Drama

$$\mu_{The\ Godfather}(A_{Crime}) = \frac{2 - (1 - 1)}{\sum_{k=1}^2 k} = \frac{2}{3} = 0.667$$

$$\mu_{The\ Godfather}(A_{Drama}) = \frac{2 - (2 - 1)}{\sum_{k=1}^2 k} = \frac{1}{3} = 0.333$$

Filtrowanie atrybutów filmów - "Goodfellas"

Tytuł	Język
Goodfellas	English
Goodfellas	Italian

$$\mu_{Goodfellas}(A_{English}) = \frac{2 - (1 - 1)}{\sum_{k=1}^2 k} = \frac{2}{3} = 0.667$$

$$\mu_{Goodfellas}(A_{Italian}) = \frac{2 - (2 - 1)}{\sum_{k=1}^2 k} = \frac{1}{3} = 0.333$$

Filtrowanie atrybutów filmów - "Casino"

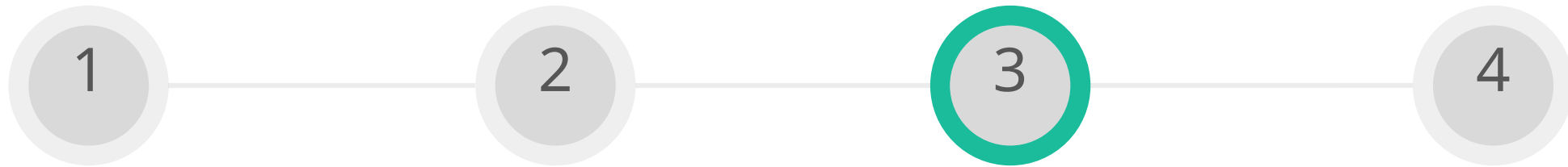
Tytuł	Gatunek
Casino	Biography
Casino	Crime
Casino	Drama

$$\mu_{Casino}(A_{Biography}) = \frac{3-(1-1)}{\sum_{k=1}^3 k} = \frac{3}{6} = 0.5$$

$$\mu_{Casino}(A_{Crime}) = \frac{3-(2-1)}{\sum_{k=1}^3 k} = \frac{2}{6} = 0.333$$

$$\mu_{Casino}(A_{Drama}) = \frac{3-(3-1)}{\sum_{k=1}^3 k} = \frac{1}{6} = 0.167$$

Etapy budowania silnika rekomendacji

Filtrowanie **filmów** **lubianych** przez daną osobę.

Filtrowanie **atrybutów** filmów.

Wyznaczenie **stopnia** **podobieństwa** pomiędzy filmami.

Wyznaczenie **współczynnika** **wsparcia** rekomendacji

Wyznaczanie stopnia podobieństwa pomiędzy filmami

Dwie podstawowe metody:

- *Fuzzy Set Theoretic*

$$S(x_j, x_k) = \frac{\sum_{i=1}^n \min(\mu_{x_j(A_i)}, \mu_{x_k(A_i)})}{\sum_{i=1}^n \max(\mu_{x_j(A_i)}, \mu_{x_k(A_i)})}$$

- *Fuzzy Theoretic Cosine*

$$S(x_j, x_k) = \frac{\sum_{i=1}^n \mu_{x_j(A_i)} \times \mu_{x_k(A_i)}}{\sqrt{(\sum_{i=1}^n (\mu_{x_j(A_i)})^2)} \times \sqrt{(\sum_{i=1}^n (\mu_{x_k(A_i)})^2)}}$$

Wyznaczanie stopnia podobieństwa pomiędzy filmami

Ostateczna forma wzoru na stopień podobieństwa pomiędzy filmami miała postać:

$$S(x_j, x_k) = S_{\text{Gatunki}}(x_j, x_k) \times 0.6 + S_{\text{Aktorzy}}(x_j, x_k) \times 0.2 \\ + S_{\text{Jezyki}}(x_j, x_k) \times 0.1 + S_{\text{Panstwa}}(x_j, x_k) \times 0.1$$

Wyznaczanie stopnia podobieństwa pomiędzy filmami - Przykład: "The Godfather" vs "Casino"

Tytuł	Gatunek	DoM
The Godfather	Crime	0.667
The Godfather	Drama	0.333
Casino	Biography	0.5
Casino	Crime	0.333
Casino	Drama	0.167

Wyznaczanie stopnia podobieństwa pomiędzy filmami - Przykład: "The Godfather" vs "Casino"

Fuzzy Set Theoretic

$$\begin{aligned} S_{\text{Gatunki}}(A, B) &= \frac{\min(0, 0.5) + \min(0.667, 0.333) + \min(0.333, 0.167)}{\max(0, 0.5) + \max(0.667, 0.333) + \max(0.333, 0.167)} = \\ &= \frac{0 + 0.333 + 0.167}{0.5 + 0.667 + 0.333} = \frac{0.5}{1.5} = 0.333 \end{aligned}$$

Fuzzy Theoretic Cosine

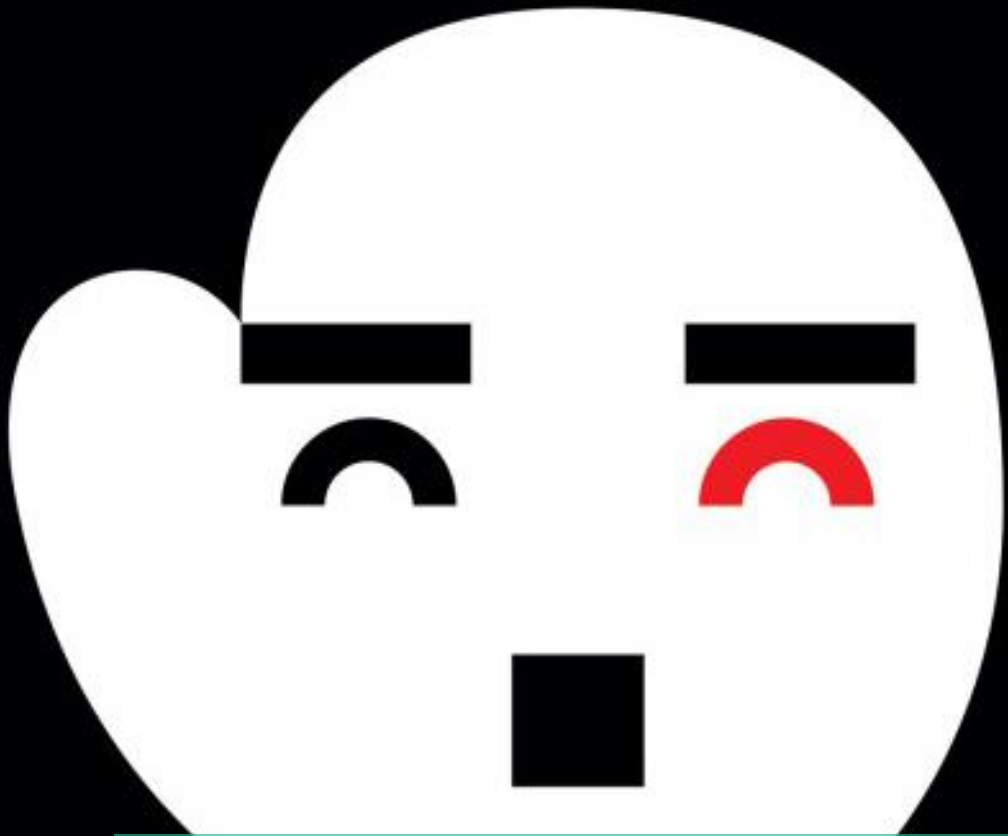
$$\begin{aligned} S_{\text{Gatunki}}(A, B) &= \frac{(0 \times 0.5) + (0.667 \times 0.333) + (0.333 \times 0.167)}{(\sqrt{(0^2 + 0.667^2 + 0.333^2)}) \times (\sqrt{(0.5^2 + 0.333^2 + 0.167^2)})} = \\ &= \frac{0 + 0.22211 + 0.05561}{0.74551 \times 0.62352} = \frac{0.27772}{0.46484} = 0.597 \end{aligned}$$

Wyznaczanie stopnia podobieństwa pomiędzy filmami

Tytuł	Tytuł	Stopień podobieństwa
Goodfellas	Casino	0.838
Goodfellas	The Godfather	0.587
The Godfather	Casino	0.512

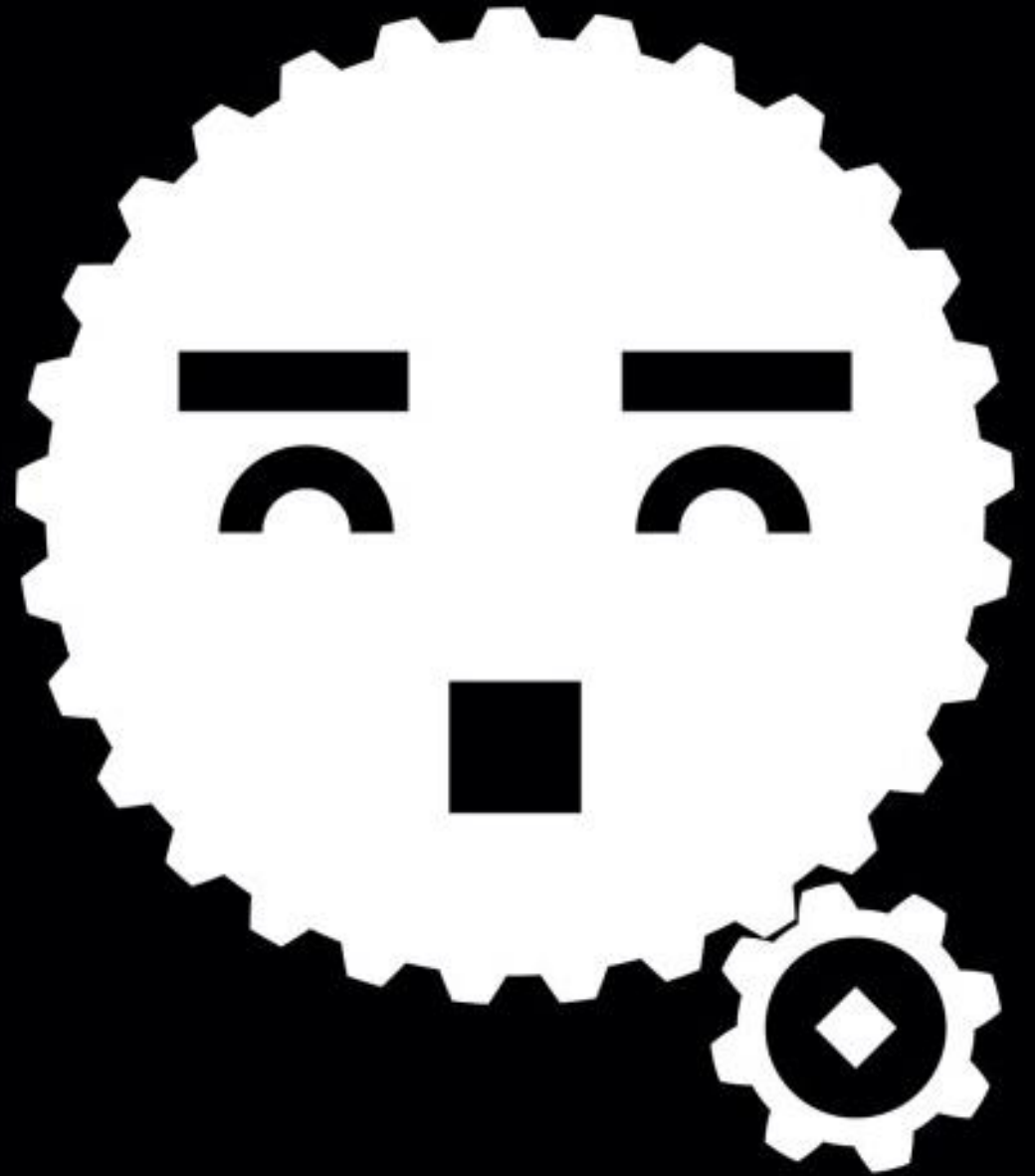
Jakie filmy są do siebie **najbardziej podobne?**

	Casablanca	Chłopcy z ferajny	Czas Apokalipsy	Dwunastu gniewnych ludzi	Dzisiejsze czasy	Forrest Gump	Incepcja	Matrix	Milczenie owiec	Mroczny rycerz	Ojciec Chrzestny	Podziemny krąg	Poszukiwacze zaginionej arki	Psychoza	Pulp Fiction	Siedem	Skazani na Shawshank	Światła wielkiego miasta	Więzień nienawiści	Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia
Casablanca	1,00	0,35	0,69	0,65	0,39	0,75	0,16	0,16	0,43	0,33	0,38	0,64	0,17	0,17	0,43	0,17	0,39	0,52	0,39	0,11
Chłopcy z ferajny	0,35	1,00	0,36	0,41	0,29	0,39	0,18	0,18	0,60	0,45	0,59	0,40	0,16	0,22	0,58	0,48	0,58	0,31	0,58	0,12
Czas Apokalipsy	0,69	0,36	1,00	0,71	0,41	0,65	0,16	0,19	0,46	0,35	0,48	0,70	0,16	0,17	0,46	0,17	0,41	0,46	0,41	0,11
Dwunastu gniewnych ludzi	0,65	0,41	0,71	1,00	0,47	0,74	0,17	0,19	0,52	0,40	0,45	0,79	0,17	0,23	0,50	0,20	0,47	0,52	0,47	0,13
Dzisiejsze czasy	0,39	0,29	0,41	0,47	1,00	0,44	0,17	0,19	0,34	0,28	0,30	0,46	0,17	0,20	0,32	0,20	0,32	0,80	0,32	0,13
Forrest Gump	0,75	0,39	0,65	0,74	0,44	1,00	0,17	0,19	0,49	0,37	0,42	0,73	0,17	0,20	0,47	0,20	0,44	0,56	0,44	0,13
Incepcja	0,16	0,18	0,16	0,17	0,17	0,17	1,00	0,70	0,19	0,48	0,15	0,16	0,65	0,32	0,18	0,32	0,17	0,17	0,17	0,61
Matrix	0,16	0,18	0,19	0,19	0,19	0,19	0,70	1,00	0,19	0,52	0,17	0,18	0,73	0,19	0,17	0,19	0,19	0,19	0,19	0,69
Milczenie owiec	0,43	0,60	0,46	0,52	0,34	0,49	0,19	0,19	1,00	0,59	0,75	0,51	0,17	0,24	0,78	0,63	0,77	0,37	0,77	0,13
Mroczny rycerz	0,33	0,45	0,35	0,40	0,28	0,37	0,48	0,52	0,59	1,00	0,55	0,39	0,54	0,21	0,57	0,49	0,59	0,30	0,57	0,47
Ojciec Chrzestny	0,38	0,59	0,48	0,45	0,30	0,42	0,15	0,17	0,75	0,55	1,00	0,44	0,15	0,18	0,74	0,61	0,78	0,32	0,78	0,12
Podziemny krąg	0,64	0,40	0,70	0,79	0,46	0,73	0,16	0,18	0,51	0,39	0,44	1,00	0,16	0,19	0,49	0,24	0,46	0,51	0,51	0,13
Poszukiwacze zaginionej arki	0,17	0,16	0,16	0,17	0,17	0,17	0,65	0,73	0,17	0,54	0,15	0,16	1,00	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,68
Psychoza	0,17	0,22	0,17	0,23	0,20	0,20	0,32	0,19	0,24	0,21	0,18	0,19	0,17	1,00	0,22	0,41	0,20	0,20	0,20	0,13
Pulp Fiction	0,43	0,58	0,46	0,50	0,32	0,47	0,18	0,17	0,78	0,57	0,74	0,49	0,17	0,22	1,00	0,61	0,75	0,35	0,75	0,12
Siedem	0,17	0,48	0,17	0,20	0,20	0,20	0,32	0,19	0,63	0,49	0,61	0,24	0,17	0,41	0,61	1,00	0,67	0,20	0,63	0,13
Skazani na Shawshank	0,39	0,58	0,41	0,47	0,32	0,44	0,17	0,19	0,77	0,59	0,78	0,46	0,17	0,20	0,75	0,67	1,00	0,34	0,80	0,13
Światła wielkiego miasta	0,52	0,31	0,46	0,52	0,80	0,56	0,17	0,19	0,37	0,30	0,32	0,51	0,17	0,20	0,35	0,20	0,34	1,00	0,34	0,13
Więzień nienawiści	0,39	0,58	0,41	0,47	0,32	0,44	0,17	0,19	0,77	0,57	0,78	0,51	0,17	0,20	0,75	0,63	0,80	0,34	1,00	0,13
Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia	0,11	0,12	0,11	0,13	0,13	0,13	0,61	0,69	0,13	0,47	0,12	0,13	0,68	0,13	0,12	0,13	0,13	0,13	0,13	1,00

Największe
podobieństwo

CHARLIE CHAPLIN ŚWIATŁA WIELKIEGO MIASTA

CHARLIE CHAPLIN DZISIEJSZE CZASY

Najmniejsze
podobieństwo

presente
Ingrid
Paul
BOGART
BERGMAN
HENREID
dans
Avec **CLAUDE RAINS**
et
SIDNEY GREENSTREET

Etapy budowania silnika rekomendacji

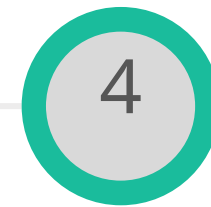
Filtrowanie **filmów** **lubianych** przez daną osobę.

Filtrowanie **atrybutów** filmów.

Wyznaczenie **stopnia** **podobieństwa** pomiędzy filmami.

Wyznaczenie **współczynnika wsparcia** rekomendacji

Wyznaczanie współczynnika wsparcia rekomendacji

$$\forall x_j \in N \quad R(x_j) = \sum_{x_k \in L} \mu_L(x_k) \times S(x_j, x_k)$$

gdzie:

N - zbiór wszystkich filmów których użytkownik nie ocenił

$R(x_j)$ - funkcja wsparcia rekomendacji

L - zbiór filmów lubianych przez użytkownika

$\mu_L(x_k)$ - stopień przynależności ocenionego filmu do zbioru filmów lubianych

$S(x_j, x_k)$ - funkcja zwracająca stopień podobieństwa pomiędzy filmami

Jakie filmy **zarekomendujemy** Dominikowi?

Podsumowanie

Pytania do Was

Która para filmów ocenionych przez Dominika
była ze sobą najmocniej skoreowana?

Odp: "Chłopcy z ferajny" i "Kasyno"

Które para filmów z TOP 20 miała najmniejszy
stopień podobieństwa?

Odp: Casablanca i Władca Pierścieni

Który film został zarekomendowany
Dominikowi na pierwszym miejscu?

Odp: Donnie Brasco

Jakiego pojęcie używamy w teorii zbiorów rozmytych i logice rozmytej w alternatywie do prawdopodobieństwa.

Odp: Stopnia przynależności

Jaka jest główna zaleta Content Based
Filtering?

Odp: Brak problemu "zimnego startu".

Pytania do **mnie**

Materiały: mateuszgrzyb.pl/WDS

Kontakt: m.grzyb@outlook.com